

Onderwerp Vaststellen Ambitiekaart Haarlemse Wateren	
Nummer	2018/450652
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	5.3 Overige beheerstaken
Afdeling	BBOR / ECDW
Auteur	Franssen, M. / Kalis, D.
Telefoonnummer	023-5113392 / 023-511 4892
Email	mfranssen@haarlem.nl / dkalis@haarlem.nl
Kernboodschap	De Ambitiekaart Haarlemse Wateren stimuleert watertoerisme en –recreatie en beoogt versterking van de economische en maatschappelijke waarde hiervan, door: • het opstellen van beleidsregels voor rondvaart en verhuur van vaartuigen ten behoeve van een duurzame, aangename en veilige vaarstad; • het in kaart brengen van ambities en het doen van voorstellen voor concrete uitvoering op korte, middellange en lange termijn; • het juridisch en ruimtelijk vastleggen van de bestemmingen en ambities en die vertalen naar een digitale kaart, die via OpenData beschikbaar wordt gemaakt voor bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Ontwikkeling wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	- Ambitiekaart Haarlemse Wateren vrijgeven voor inspraak (2017/408688) in collegevergadering 6 februari 2018 - Kansenskaart Watertoerisme (2008/51579) in raadsvergadering 22 mei 2008 - Plan van Aanpak Kansenskaart watertoerisme 2010-2013 (2010/95681) in raadsvergadering 20 januari 2011 - Plan van Aanpak Kansenskaart watertoerisme 2013-2016 (2013/131528) in Commissie Ontwikkeling 13 juni 2013
Besluit College d.d. 18 september 2018	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. (2. het college besluit voorts) de secretaris,de burgemeester,

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. De Ambitiekaart Haarlemse Wateren vast te stellen. 2. De toelichting op artikel 16 en de overgangsbepaling van de Verordening Haarlemse Wateren aan te passen. de griffier, de voorzitter,
---	---

1. Inleiding

Haarlem is een aantrekkelijke stad op en aan het water. Het Spaarne, de grachten en de Mooie Nel bieden volop mogelijkheden voor watertoerisme en –recreatie. Varend in een sloep of rondvaartboot, fietsend of wandelend langs de waterkant, of zittend op een terrasje aan het water. Waterbeleving in combinatie met de binnenstad en buitengebieden maakt Haarlem nóg attractiever.

Het is belangrijk om Haarlem ook in de toekomst een duurzame, aangename en veilige vaarstad te laten zijn. Zeker nu spreiding van (water)toerisme vanuit Amsterdam naar de regio meer drukte met zich meebrengt. Het waarborgen van de kernwaarden kwaliteit, oorspronkelijkheid en menselijke maat, die Haarlem Marketing al jaren uitdraagt, is belangrijk om Haarlem aantrekkelijk te houden voor bezoekers, bewoners en bedrijven. Dit kan door enerzijds kansen te benutten en te zorgen voor verbetering van de havenfaciliteiten, en anderzijds duidelijke kaders te stellen op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en milieu.

De Ambitiekaart Haarlemse Wateren geeft hiertoe richting en handvatten, en beoogt versterking van de economische en maatschappelijke waarde van watertoerisme en –recreatie.

De Ambitiekaart Haarlemse Wateren omvat de volgende drie onderdelen:

- a. beleidsregels voor rondvaart en verhuur van vaartuigen ten behoeve van een duurzame, aangename en veilige vaarstad (zie deel 2, hoofdstuk 1);
- b. een overzicht aan ambities -veelal fysieke ingrepen- verdeeld in quick wins, opgaven middellange termijn en opgaven lange termijn, inclusief een kostenraming quick wins en opgaven middellange termijn (zie deel 2, hoofdstuk 2.1 en 2.2);
- c. de nieuwe Nota Aanwijzing Oevers die de bestemmingen én ambities juridisch en ruimtelijk verankert, en welke met een digitale ambitiekaart via OpenData (www.opendata.haarlem.nl; scheepvaartvoorzieningen) beschikbaar wordt gesteld voor belanghebbenden (zie deel 2, hoofdstuk 3).

Vanwege bezuinigingen was het de laatste jaren niet vanzelfsprekend dat de gemeente voorzieningen voor watertoerisme en –recreatie aanbracht. Nog steeds heeft de gemeente een

faciliterende rol naar marktpartijen, maar deze keer zijn meer inspanningen gewenst om de ambities waar te kunnen maken.

De bouwstenen voor deze ambities komen uit verschillende rapporten en onderzoeken. In april 2016 vond een bijeenkomst met belanghebbenden plaats, het Werkatelier Watertoerisme 2016. Opnieuw blijkt dat de partners in de stad kansen zien. Ook is in 2016 het Klantevredenheidsonderzoek Pleziervaart uitgevoerd. Hieruit kwam naar voren dat een verbetering van de havenfaciliteiten wenselijk is. Daarnaast zijn er interne bijeenkomsten geweest met de betrokken gebiedsteams Centrum, Noord, Oost, Schalkwijk en Zuidwest en heeft er afstemming plaatsgevonden met de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR) en de Visie op waterrecreatie in Noord-Holland 2030 van de Provincie Noord-Holland.

De Kansenskaart Watertoerisme uit 2008 en de Nota Aanwijzing Oevers (1997/1419) worden vervangen door de Ambitiekaart Haarlemse Wateren. De beleidsregels uit de nota Afmeerzones Pleziervaartuigen (2009/204380) blijven van kracht.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De Ambitiekaart Haarlemse Wateren vast te stellen.
2. De toelichting op artikel 16 en de overgangsbepaling van de Verordening Haarlemse Wateren aan te passen.

3. Beoogd resultaat

De Ambitiekaart Haarlemse Wateren stimuleert watertoerisme en –recreatie en beoogt versterking van de economische en maatschappelijke waarde hiervan, door:

- a. een duurzame, aangename en veilige vaarstad waarborgen door het invoeren van beleidsregels voor rondvaart en verhuur van vaartuigen;
- b. realisatie van de ambities waaronder het uitbreiden en verbeteren havenfaciliteiten, uitbreiden vaargebied, stimuleren (meerdaags)verblijf, stimuleren en faciliteren duurzaam varen, verbeteren informatievoorziening en faciliteren marktinitiatieven;
- c. de juridisch en ruimtelijk vastgelegde bestemmingen én ambities met een digitale ambitiekaart via OpenData (www.opendata.haarlem.nl; scheepvaartvoorzieningen) beschikbaar maken voor bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden.

4. Argumenten

4.1 Het besluit past in het ingezet beleid Economische Agenda, Samen Doen

De Economische Agenda, Samen Doen (2015/497123) beoogt versterking van de Haarlemse economie door samen met partners in te zetten op uitvoering van drie speerpunten: het optimaliseren van het ondernemingsklimaat, de versterking van sectoren die Haarlem tot een aantrekkelijke stad maken en het benutten van kansen van de nieuwe economie. De economische waarde van watertoerisme en –recreatie in Haarlem wordt geschat op ten minste 3,4 miljoen euro per jaar. Door in te zetten op verbetering van havenfaciliteiten, uitbreiding vaargebied, stimuleren (meerdaags)verblijf en het faciliteren van marktinitiatieven draagt het besluit bij aan extra bestedingen en werkgelegenheid.

4.2 Het besluit draagt bij aan versterking van de toeristische aantrekkelijkheid van Haarlem

Realisatie van de ambities leidt tot versterking van de toeristische aantrekkelijkheid van Haarlem als vaar- en bezoekstad. Via het programma Amsterdam Bezoeken Holland Zien wordt gewerkt aan spreiding van toerisme in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Haarlem participeert en trekt daardoor meer bezoekers naar de stad. Watertoerisme is één van de sectoren. Via samenwerking met Amsterdam Cruise Port, het uitrollen van het sloepennetwerk Zuid-Kennemerland en de inzet op goede informatievoorziening worden bezoekers verleid om niet alleen naar Haarlem te komen, maar ook om er langer te verblijven.

4.3 Het besluit past binnen het gedachtegoed van de Structuurvisie Openbare Ruimte

Bij het opstellen van de ambities heeft afstemming plaatsgevonden met de kaders van de Structuurvisie Openbare Ruimte. De ambities maken onderdeel uit van de Structuurvisie Openbare Ruimte.

4.4 Het besluit past in het ingezet beleid van het Ecologische Beleidsplan en het Haarlems Integraal Waterplan 2014

De ambities dragen bij aan het toekomstig bestendig maken van het watersysteem van Haarlem. Het verbreden van watergangen, het opengraven van gedempte grachten, het realiseren van nieuwe waterwegen en het vergroten van de biodiversiteit langs oevers draagt hiertoe bij. Bij het formuleren van de ambities is tevens rekening gehouden met de bestaande en toekomstige natuurvriendelijke oevers.

4.5 Het besluit past in het ingezet beleid Haarlem Klimaat Neutraal 2030

Haarlem wil elektrisch varen stimuleren en faciliteren. Deze doelstelling sluit aan bij de doelstelling Haarlem Klimaat Neutraal 2030 (2008/107519). Realisatie van zeven openbare oplaadpunten voor kleinschalige recreatievaart en het besluit om elektrisch varen bij rondvaart en verhuur van vaartuigen te verplichten per 1 januari 2025 (nieuwe toetreders per 1 januari 2019) draagt hiertoe bij.

4.6 Het besluit draagt bij aan de opgave om beleid te digitaliseren

De juridisch en ruimtelijk vastgelegde bestemmingen worden met een digitale kaart via OpenData beschikbaar gesteld aan bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Zij kunnen zo snel en makkelijk inzicht krijgen in de bestemmingen en gewenste activiteit op het water. De Havendienst Haarlem kan effectiever uitvoering geven aan haar taken vergunningverlening en handhaving, en daardoor haar dienstverlening optimaliseren.

4.7 Het besluit draagt bij aan een duurzame, aangename en veilige vaarstad

Het is de laatste jaren een stuk drukker geworden op het water. Haarlem wil overlast voor zijn en inzetten op een duurzame, aangename en veilige vaarstad. Nadere beleidsregels voor rondvaart en verhuur van vaartuigen op het gebied van milieu, muziek en geluid, veiligheid en welstand dragen hiertoe bij. De beleidsregels worden in de exploitatievergunning opgenomen.

Financiën

4.8 Een gedeelte van de quick wins worden gefinancierd uit bestaand budget

Een gedeelte van de quick wins, realiseerbaar binnen ca. 2 jaar, kunnen worden uitgevoerd voor een eenmalig bedrag van € 213.656 (inclusief VTU en onvoorzien). De beheer- en onderhoudskosten ad € 17.219 worden als areaaluitbreiding ten laste van de algemene middelen gebracht bij de kadernota 2019.

4.9 Resterende quick wins worden gefinancierd vanuit uitvoeringsprogramma SOR

De resterende quick wins, realiseerbaar binnen ca. 2 jaar, kunnen worden uitgevoerd voor een eenmalig bedrag van € 31.549 (inclusief VTU en onvoorzien). Deze kosten worden gefinancierd vanuit het uitvoeringsprogramma SOR. De beheer- en onderhoudskosten ad € 1.325 worden als areaaluitbreiding ten laste van de algemene middelen gebracht bij de kadernota 2019.

4.10 De opgaven middellange termijn hebben nog geen dekking

De kosten voor de opgaven middellange termijn, realiseerbaar binnen 2-5 jaar, zijn begroot op een totaalbedrag van € 678.747 (VTU en onvoorzien). De ambities op middellange termijn worden bij de Kadernota 2019 ter afweging aan uw raad aangeboden. Ook worden de beheer- en onderhoudskosten € 15.195 hiervan als areaaluitbreiding voorgelegd.

Communicatie en participatie

4.11 Inspraak

Tijdens het Werkatelier Watertoerisme 2016 is input opgehaald bij ondernemers en andere belanghebbenden. Deze informatie is zoveel mogelijk verwerkt in de Ambitiekaart Haarlemse Wateren. Om bewoners, ondernemers en belanghebbenden in de gelegenheid te stellen om te reageren op de nota, is de Ambitiekaart Haarlemse Wateren van 8 februari t/m 30 maart 2018 de inspraak ingebracht. De ontvangen inspraakreacties zijn verwerkt in een nota van beantwoording en waar nodig in de Ambitiekaart Haarlemse Wateren en de Verordening Haarlemse Wateren.

5. Risico's en kanttekeningen

5.1 Geen dekking betekent het niet uitvoeren van de ambities

Mocht dekking van de opgaven middellange termijn niet bij de Kadernota 2019 worden verkregen, dan wel niet worden opgevoerd bij het uitvoeringsprogramma SOR, dan zullen deze ambities niet, dan wel later, worden uitgevoerd.

5.2 Potentiële nieuwe vaardoelen kunnen weerstand uit de buurt oproepen

In de Ambitiekaart Haarlemse Wateren worden een aantal locaties aangewezen als potentieel nieuw vaardoel, met nadruk op de water-land verbinding ter versterking van het gastvrije en recreatieve karakter. Aantrekkelijke vaardoelen hebben vaak een (dag)horecafunctie, echter kan deze functie weerstand uit de buurt oproepen. Per locatie is daarom maatwerk vereist.

5.3 De opgaven lange termijn zijn niet financieel doorgerekend vanwege hun grootschaligheid

De opgaven lange termijn zijn niet financieel doorgerekend. Deze ambities zijn dusdanig van aard en vaak grootschalig dat deze enkel per project kunnen worden onderzocht op technische en financiële

haalbaarheid. De opgaven lange termijn kunnen worden gezien als ambities die, zodra de gelegenheid zich voordoet, kunnen worden meegenomen in (gebieds)ontwikkelingen en (groot)onderhoud.

5.4 Ligplaatsenbeleid wordt apart behandeld

Tijdens de commissiebehandeling van 26 april 2018 zijn uitvoerig opmerkingen geplaatst over het ligplaatsenbeleid. Actualisatie van het ligplaatsenbeleid wordt apart behandeld en opgestart in najaar 2018. Het ligplaatsenbeleid is een geheel eigen en veelomvattend vraagstuk dat nog uitgebreid (juridisch) onderzoek en afstemming met de belanghebbenden vereist. De beleidsregels uit de Ambitiekaart Haarlemse Wateren richten zich op de doelgroep ondernemers (rondvaart en verhuur van schepen), terwijl de beleidsregels uit het ligplaatsenbeleid juist gevolgen hebben voor bewoners met een pleziervaartuig. De Ambitiekaart Haarlemse Wateren is al in de inspraak geweest en positief ontvangen. Het toevoegen van het ligplaatsenbeleid zou betekenen dat deze procedure opnieuw moet worden gevolgd. Hierdoor loopt vaststelling en uitvoering van de Ambitiekaart Haarlemse Wateren onnodige vertraging op.

6. Uitvoering

De quick wins worden in 2018 en 2019 uitgevoerd.

6.1 Wijziging Verordening Haarlemse Wateren is nodig om de beleidsregels rondvaart en verhuur van vaartuigen uit te voeren

Mede door spreiding van toerisme vanuit Amsterdam, is het op het Haarlemse water steeds drukker geworden. Haarlem wil overlast voor zijn en meer veiligheid op het water bewerkstelligen, en zet daarom in op een duurzame, aangename en veilige vaarstad. Dit moet gelden voor alle aanbieders van rondvaart en verhuur van vaartuigen, ook voor vervoer van minder dan 12 personen. Op grond van de huidige verordening zijn er geen regels gesteld aan de exploitatie van een bedrijfsvaartuig voor het vervoeren van minder dan 12 personen. De toelichting op artikel 16 van de Verordening Haarlemse Wateren dient daarom te worden aangepast.

Het is niet de bedoeling dat bedrijven, die reeds actief zijn op de Haarlemse wateren, door de wijziging van de toelichting van artikel 16, worden benadeeld. Daarom kunnen zij, door de aanpassing van de overgangsbepaling (artikel 40 Verordening Haarlemse Wateren), alsnog een exploitatievergunning aanvragen (uiterlijk tot 1 maart 2019), zonder te voldoen aan de ingevoerde beleidsregels.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Ambitiekaart Haarlemse Wateren

Bijlage 2: Resultaten Werkatelier Watertoerisme 2016

Bijlage 3: Klanttevredenheidsonderzoek Pleziervaart 2016

Bijlage 4: Visie op waterrecreatie in Noord-Holland 2030, Provincie Noord-Holland

Bijlage 5: Digitale ambitiekaart via www.opendata.haarlem.nl; scheepvaartvoorzieningen

Bijlage 6: Nota van beantwoording

Bijlage 7: Verordening Haarlemse Wateren